

Blakgårdens kundebonde fællesskab

- Beskrivelse og retningslinjer for projektet.

Kundebonde
- at dele høsten

Idéen

Målet er at skabe et lokalt forankret fællesskab omkring forbrug og dyrkning af fødevarer, i første omgang med den primære vægt på grøntsager samt at udvikle driften af Blakgården i en bæredygtig retning.

Hvad får kunderne ud af det?

- Kvalitet: Friske livgivende fødevarer
- Gennemsigtighed: De ved hvor, hvordan og hvem der dyrker deres råvarer samt til hvilken pris.
- Lokal bæredygtighed
- Mulighed for at erfare og lære om dyrkning og fremstilling af fødevarer, samt pleje af jorden.
- Følelsesmæssig forbindelse til jorden og planterne, som gør vores eksistens mulig.

Hvad får landmanden ud af det?

- Sikkerhed i planlægningen, samt mulighed for opbakning fra fællesskabet.
- En sikret indtægt, der bevirker at han kan koncentrere sig om at dyrke sunde fødevarer.
- Arbejdsglæde ved at vide hvem der skal aftage grøntsagerne.
- Ingen fødevarer bliver smidt væk, selv den krumme gulerod kan bruges.

Hvordan

Inden dyrkningssæsonen starter, laves der en aftale med dem, der vil købe en høstandel. Herudfra kan landmanden planlægge hvor meget der skal dyrkes, og det beregnede areal tilsås/tilplantes. I løbet af foråret og sommeren skal der luges, og i juni vil de første afgrøder være klar til høst. Der høstes 1-2 gange ugentligt, og det høstede placeres i en trailer på Rudolf Steinerskolens parkeringsplads i Silkeborg. Dette arbejde udføres af landmanden og eventuelle hjælpere, men høstandelshaverne er også meget velkomne til at komme og give en hånd med. Desuden har høstandelshaverne mulighed for selv at høste grøntsager i marken, idet der vil blive opstillet små flag ved afgrøder, der er klar til at blive høstet.

I vinterperioden vil der ligeledes 1-2 gange ugentligt komme lagrede grøntsager i traileren. De grøntsager der vil være til rådighed for høstandelshaverne er kun grovsorterede og uvaskede, dvs. at der kun er sorteret grøntsager fra som ikke er egnet til konsum. Høstandelshaverne må derfor i den udstrækning de finder det nødvendigt selv sortere uegnede grøntsager fra, samt påberegne lidt mere tid til at rense og vaske grøntsagerne.

En gang årligt afholdes en forsamling, hvor det foregående år bliver evalueret, og der laves nye aftaler for det kommende år.

Økonomi

Prisen på en høstandel er baseret på de konkrete udgifter, der er forbundet med dyrkningen herunder også lønomkostninger. Det er ikke et mål i sig selv at kunne levere meget billige grøntsager, men at der opstår en associativ økonomi, hvor der er gennemskuelig i produktionen og økonomien.

Det også et faktum, at prisen på grøntsager generelt er meget lav, da markedet er domineret af store, omkostningseffektive virksomheder.

De fordele, som vi kan høste, er derimod en kortere transport og en større udnyttelse af det

dyrkede, da vi også kan bruge grøntsager som i størrelse og form ikke ville kunne sælges i et supermarked. Dette har både økonomiske og miljømæssige fordele.

En voksen bliver beregnet som en hel høstandel, hjemmeboende børn som en halv høstandel når dyrkningsarealet skal planlægges.

Men høstandelshaverne fastsætter selv deres pris, hvis budgettet ikke hænger sammen vil der blive opfordret til at bidragene ændres.

Bæredygtighed

Begrebet bæredygtighed er meget brugt, men også misbrugt. Den nok mest kendte definition stammer fra den såkaldte Brundtlandkommission, hvor bæredygtighed blev defineret som en udvikling kendetegnet ved, at opfyldelsen af de nulevende generationers behov ikke sker på bekostning af fremtidige generationers muligheder og opfyldelse af deres behov.

I 2014 blev der gennemført en såkaldt RISE bæredygtighedsanalyse på Blakgården.

Her blev der bl.a. peget på, at der var en lille mangfoldighed i landbrugsproduktionen, at der manglede samarbejde med andre, at der ikke var en optimeret næringsstofbalance, samt at der var u hensigtsmæssige arbejdsvilkår pga. manglende mulighed for at ansætte en fast medhjælper.

Det er et ønske, at kundebondefællesskabet kan blive en aktiv byggesten i at udvikle Blakgården i en mere bæredygtig retning.

Bæredygtighedsanalysen fra 2014 vil blive fulgt op af en tilsvarende analyse i 2016.

Økologi og biodynamik

Den tilhørende jord omkring Blakgården har været drevet økologisk siden 1990. Der er derfor et rigtigt godt grundlag for at dyrke afgrøder, der er helt fri fra de negative effekter som sprøjtemidler og kunstgødning har på jorden og afgrøderne.

Mine 13 års dyrkningserfaring med de biodynamiske metoder har vist, at der kan hentes hjælp fra kosmiske kræfter samt fra de præparater som Rudolf Steiner har givet anvisninger til. Disse fordele vil der som en selvfølgelighed blive gjort brug af, men det vil ikke foreløbig blive muligt at omlægge helt til biodynamisk drift, da vi ikke har plads til det antal køer, som der efter de biodynamiske regler skal være.

Jord til bord

Naturen er kommet langt væk fra hverdagen i mange hjem. Maden bliver oftere og oftere hurtigt tilberedt, og de fleste fødevarer bliver købt i det lokale supermarked. Derfor får børnene ikke det samme forhold til råvarerne som for bare en generation siden.

Ved at knytte sig til en gård i et kundebondefællesskab, kan man som familie få en unik mulighed for at opleve og erfare, hvor maden kommer fra. Der er en utrolig læring i at se, hvordan grøntsagerne spirer frem, deltage i lugningen samt at være med til at høste det, som man senere sætter på bordet.

Tillid

Som ved alle andre forbindelser mellem mennesker er tillid en utrolig vigtig faktor for at få et sådant fællesskab til at fungere. Kunderne må have tillid til, at bonden får arbejdet gjort på den bedste måde, så grøntsagerne får en tilfredsstillende kvalitet. Der er tegnet haglskade forsikring samt forsikring til dækning af tabt erhvervsevne, så der kan ansættes en afløser ved længerevarende sygdom. Det er selvfølgelig også vigtigt, at der ikke forekommer misbrug, herunder at andelshaverne tager mere end til eget forbrug, efterlader afhentningsstedet uafåst eller i uordentlig stand. I disse tilfælde vil der blive givet en advarsel og i gentagne tilfælde kan udelukkelse fra kundebondefællesskabet komme på tale.